

Írásbeli érettségi: túl nagy kockázat vagy a legkisebb rossz?

R. KISS KORNÉLIA

Előszörban járványügyi kérdések merülnek fel az idei érettségi vizsgákra vonatkozó Maruzsa Zoltán közoktatási államtitkár által ismertett javaslat kapcsán. Ennek értelmében idén csak írásbeli érettségeket tartanak, azokat azonban a szokásos időpontban, vagyis május 4-ei kezdettel, középszinten és emelt szinten egyaránt, legfeljebb tíz vizsgázóval egy teremben. A kormány lapzártánkig nem jelentette be, elfogadja-e végül a javaslatot, ám az a pedagógus- és a szülői szervezetek, valamint a Magyar Hang által megkérdezett tanárok egy részében komoly aggodalmakat ébresztett. Számos kétely merült fel azzal kapcsolatban, biztonságosan lebonyolítható-e a vizsgáztatás. A közoktatási államtitkárság szerint az év végi jegy megajánlása nem megfelelő megoldás Magyarországon, hiszen a felsőoktatási felvételi és az érettségi összekapcsolódik, ezért is döntöttek az írásbeli mellett. Az érintettek egy része azonban nagyobb rugalmasságot várna ezen a téren a kormányzattól.

Az egyik legfontosabb kérdés a mostani javaslattal kapcsolatban mindenki számára az, hogy milyen védőfelszerelés fognak biztosítani a diákoknak és a pedagógusoknak, de számos aggály merült fel az elkerülhetetlennek tűnő csoportos találkozókkal, a diákok és a pedagógusok – főleg az idősebb tanárok – veszélyeztettségével és azzal kapcsolatban is, hogy a diá-

koknak utaznia kell, sokaknak ráadásul messzebről.

A Lauder Javne alapítványi iskola végzős diákjai levélben keresték meg Maruzsa Zoltánt, valamint az általa vezetett oktatási akciócsoportot. Úgy ítélik meg, veszélyes lenne számukra, valamint tanáraik – főleg nem kevés 60 év feletti oktatójuk – és a diákok veszélyeztetett családtagjai számára is az írásbeli érettségi. Sok diák nem tudja megoldani az iskolába jutást saját járművel, így tömegközlekedést kellene igénybe vennie. Kérdés számukra az is, hogyan lenne megoldva az iskolák folyosóján a távolság betartása a vizsga előtt, illetve a szünetekben.

A Pedagógusok Szakszervezete gumikesztyűt és szájmascot javasol, és kérdéseket vet fel bennük a vidékről bejáró diákok érettségiztetése is, például, hogy megnyitják-e a kollégiumokat, és

Üres tanterem Miskolcon
FOTÓ: MTI/VAJDA JÁNOS

vajon megszervezhető-e a diákok biztonságos utazása. A szakszervezet ezzel együtt üdvözölte a kormányzati javaslatot, korábban ők is azt javasolták, hogy csak egyféle érettségi legyen. Az oktatási kormányzat szerint ezen a módon 4000 körülre csökkenthető a vizsgaesemények száma.

A Javne diákjai szerint azonban ennél több vizsgáról is le lehetne mondani: az év végi jegy megajánlása jó megoldás lenne azokban az esetekben, ahol az adott tantárgy nem számít bele a felvételi-be. A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének elnöke, Szűcs Tamás azt is elképzelhetőnek tartaná, hogy az emelt szintű érettségire szűkítsék a kört, és középszinten év végi jegyet ajánljanak. Ezt lapunk-

nak azzal indokolta, hogy igazán az emelt szintű érettségien szerzett pluszpontok azok, amelyek döntőek a felvételin. Szűcs úgy véli, hogy érdemes lenne akár online irányba is elmozdulni a vizsgáztatás során, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke, Totyik Tamás szerint viszont ennek nincsenek meg a technikai feltételei, és hátrányt is jelentene a diákoknak, akiket a normál érettségire készítettek fel.

Egy lapunk által megkérdezett gimnáziumi tanár pedig azt tartaná jobb megoldásnak, ha csak szóbeli vizsgákat rendeznének. Ebben az esetben háromfős bizottságokban egyenként lehetne vizsgáztatni, ezzel pedig szerint csökkenthető lenne a találkozások száma ahhoz képest, mint ha órák hosszára összehátrálnák a tanulókat egy osztályteremben. – Nem beszélve arról, hogy az írásbeli után hogyan lehet megakadályozni, hogy a diákok összeverődjenek, és végre beszélgessenek egymással – tette hozzá a pedagógus. A kizárólag szóbeli érettségiztetéssel kapcsolatban nyilván felmerülhet a kérdés, hogy például a matematika-, fizika- vagy kémiaanyag nehezen kérhető számon csak szóbeli formában.

Repárszky Ildikót, a Történelemtanárok Egyletének alelnökét, a Budapesti Fazekas Mihály Gimnázium vezető tanárát felháborította a tavaszi írásbeli érettségi terve. Járványügyi szempontból elképesztően kockázatosnak tartja, és ötlete sincs, hogyan lehetne meggátolni a fertőzés esetleges terjedését és a kellenél több találkozást ilyen körülmények között. – Több ezer embert kell mozgatni heteken keresztül, járványhelyzetben ez szerintem a lehető legrosszabb megoldás – mondta a Magyar Hangnak. – Négy-öt órát kell egy írásbeli vizsga során az iskolában tölteniük a diákoknak, és több tantárgyból érettségiznek. Fél órával előbb ott kell lenniük, vagyis óhatatlanul sokan lesznek együtt az épületben. Ha kimennek a mosdóba, elveszszük addig a dolgozatot, a jelenlétről jegyzőkönyvet írunk, alá kell

írni, a személyazonosságukat is ellenőrizni kell. Vizsga előtt a folyosókon fognak gyülekezni, és egyszerre távoznak. Lehetetlen lesz megtartani a másfél méteres távolságot. Az összefogdosott dolgozatokat össze kell szedniük, haza kell vinniük a pedagógusoknak. És mi lesz a dolgozatok megtekintésével? Nekem csak ez minden évben harminc személyes megbeszélést jelent – sorolta aggályait Repárszky Ildikó. Bár a saját szakterületén nem érzi a szóbeli vizsga elmaradását megoldhatatlan problémának, vannak tárgyak, amelyeknél szerinte ez is komoly kérdéseket vet fel: például, hogy hogyan kapnak nyelvvizsgát az emelt szinten nyelvből érettségizők, ha kimarad a szóbeli. De azt sem hiszi, hogy egy ilyen stresszhelyzetben, maszkban, kesztyűben tett érettségien ugyanúgy tudnak teljesíteni a diákok, mint egy normális vizsgán, ezért nem gondolja, hogy a korábbi évek vizsgáival egyenértékűként kellene tekinteni az idei érettségire. A pedagógus nem érti, miért nem merülhetett fel, akár csak ötlet szinten is, hogy elhalasszák az érettségi vizsgákat ősze. Abban egészen biztos, hogy a saját gyermekét nem engedné ilyen körülmények között érettségizni.

A Szülői Hang civil közösség is a javaslat ellen foglalt állást. – Az írásbeli érettségi megtartása hozzájárulna a járvány terjedéséhez, ezért javasoljuk a személyes megjelenést igénylő vizsgaesemények számának jelentős csökkentését – írták. Azt javasolják, a tanuló munkája alapján kapjon megajánlott érettségi osztályzatot, így vizsgára csak akkor kerülne sor, amikor ez nem lehetséges, vagy a diák nem fogadja el a megajánlott jegyet.

A civil szervezet szerint tovább lehetne enyhíteni a felvételizők nehéz helyzetét azzal, ha idén a szokásosnál több tanuló kezdhetné meg tanulmányait a felsőoktatásban, ezáltal nem szorulnának ki azok, akik a járvány által támasztott nehézségek miatt hátrányba kerültek.

Akárki nem vállalja el a spárgaszedést

R. KISS

Múlt héten bejárták az internetet a fotók a tömegbe verődött román vendégmunkásokról, akik a járványügyi távolság betartására ügyet sem vetve indultak Németországba spárgát szedni, hiszen nélkülük a szezon kezdetén igen nagy bajban vannak a termelők. Egyébként nemcsak Németországban okoz problémát az idénymunkások hiánya, hanem Magyarországon is. Tavaly 10–15 ezer idénymunkás hiányzott, ez a szám most tovább növekedhet. A kormány március végén a munkaerőhiány enyhítése érdekében engedélyezte az ingázást Romániából a határ menti 30 kilométeres sávban, de Ledó Ferenc, a Fruitveb Magyar Zöldség-Gyümölcs Szak-

maközi Szervezet és Terméktanács elnöke bízik abban, hogy meghívólevéllel is alkalmazhatnak majd Romániából érkezőket. Elmondta, hogy erről most folynak a tárgyalások az agrárkormányzattal. Ledó úgy véli: szabad levegőn, egymástól távol biztonságos lehet a munkavégzés, és úgy véli, a gazdák is ügyelnek a fertőtlenítésre, mert senkinek nem hiányzik, hogy leálljon a munka.

Bár Franciaországban voltak negatív tapasztalatai a gazdálkodóknak a más ágazatokból érkező munkavállalókkal, a szervezet elnöke nem tartja elképzelhetőnek, hogy a munka nélkül maradt vendéglátóipari dolgozók segítsék ki a gazdákat: már most is sokan jelentkeztek, bár szerinte a spárgaszedésnél inkább a konyhai kisegítők jöhetnek szóba; nem való-

színű, hogy a legtöbb séf elvállalja ezt a munkát.

– Azért dolgoznak a gazdák erdélyiekkel, mert a magyarországi munkavállalók közül kevesen vállalják a spárgaszedést. Nehéz munka, egész nap a hideg földön kell kurognni – mondja. Spárgaszedéssel

A szakember nem tartja elképzelhetőnek, hogy a munka nélkül maradt vendéglátóipari dolgozók segítsék ki a gazdákat. Szerinte a spárgaszedésnél inkább a konyhai kisegítők jöhetnek szóba; nem valószínű, hogy a legtöbb séf elvállalja ezt a munkát

teljesítménytől függően óránként nettó 1500–2000 forintot lehet keresni. Ledó elmondása szerint a magyar gazdák többnyire visszatérő erdélyi családokat bíznak meg a feladattal. Diákok korábban is dolgoztak, főleg hétfévente, és az elnök idén is tud olyan termelőről, aki 15–20 diákot már „lekötött” a szezonra.

A Fruitveb elindított egy honlapot is, amely összehozná a termelőket a munkavállalókkal. Ezt a kezdeményezést és a honlap működtetését az agrártárca átvette tőlük, azóta ők bonyolítják Munkaszüret.hu név alatt. Az oldalon egyelőre mindössze néhány állás lelhető fel, például paradicsomápolásra, vajrettekmosásra és júniusi meggyezésre keresnek embereket. A feladatot nehezíti – véli Ledó –, hogy Magyarországon a mezőgazdaságban eleve gyereklapban jár a profi munkaközvetítés.

A gyümölcsök nagy részét idén súlyos fagykár érte, emiatt a szezonnál kevesebb munkaerőre lesz szükség. A spárgánál és a számócánál viszont biztosan szükség van nagyobb számú idénymunkásra. – A spárga szezonja hétfévegén kezdődött, és négy-hat hétig tart, a számócaszüret április 25-e körül indul. Ilyenkor szoktak jönni erdélyi brigádok, de előfordult olyan is, hogy Nógrádból jönnek le Lajosmizse környékére, a nagy számócásokba a munkások – mondja Ledó. Szerinte jobb szervezéssel idén is meg lehet oldani a munkaerőhiányt és az újak betanítását.

Idén valószínűleg a kereslet csökkenésére is számítani kell: Németország nem csak Európa legnagyobb spárgatermelője, de a legnagyobb felvásárló is. A magyar spárga 70 százalékát is ott értékesítik, amelynek 70–80 százalékát éttermek szokták felvásárolni. Mivel ezt a szektort is sújtja a krízis, visszaeséssel kell számolni.